

(əvvəlki qəzetin 3, 4 və 6 mart tarixli nömrələrində)

Vətən müharibəsinin nəticələrinin ilkin təhlili onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan həm hərbi, həm də diplomatik sahədə mühüm əhəmiyyət kəsb edən qələbə qazanmışdır. Belə ki, noyabrın 10-da Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyi onlar üçün kapitulyasiya aktı olan üçtərəfli bəyanatı imzalamadı. Elə həmin gün Ali Baş Komandan bununla bağlı xalqa müraciətində demişdir: "Bu gün ölkəmiz üçün tarixi gündür. Bu gün Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə son qoyulur. Hesab edirəm ki, indici imzalanmış üçtərəfli bəyanat məsələnin həlli istiqamətində son nöqtə olacaqdır. Bu bəyanatı Azərbaycan Prezidenti, Rusiya Prezidenti və Ermənistan baş naziri imzalamışlar...". Bəyanatda göstərilir ki, "20 noyabr 2020-ci il tarixində Ağdam rayonu Azərbaycan Respublikasına qaytarılır. Ermənistan Respublikası 15 noyabr 2020-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasına Kəlbəcər rayonunu, 1 dekabr 2020-ci il tarixində isə Laçın rayonunu qaytarır. Dağlıq Qarabağla Ermənistan arasında əlaqəni təmin edəcək və bununla belə Şuşa şəhərinə toxunmayacaq Laçın dəhlizi (5 kilometr enliyində) Rusiya sülhməramlı kontingentinin nəzarəti altında qalır. Tərəflərin razılığı əsasında növbəti üç il ərzində Dağlıq Qarabağla Ermənistan arasında əlaqəni təmin edən Laçın dəhlizi üzrə yeni hərəkət marşrutunun inşası planı müəyyən ediləcək və bununla da həmin marşrutun mühafizəsi üçün Rusiya sülhməramlı kontingentinin gələcək yerləşməsi nəzərdə tutulur. Azərbaycan Respublikası Laçın dəhlizi üzrə hər iki istiqamətdə vətəndaşların, neqliyyat vasitələrinin və yüklərin hərəkətinə təhlükəsizlik zəmanəti verir...".

Əslində, Ermənistanın kapitulyasiyası anlamına gələn bu sənəd Azərbaycanın neinki işğal altında olan Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonlarının boşaldılmasını, habelə Naxçıvanla Azərbaycan arasında neqliyyat-kommunikasiya dəhlizinin də yaradılmasını nəzərdə tutur. Zəngilan-Mehri-Naxçıvan dəhlizi Azərbaycanın üzərindən keçən beynəlxalq tranzit layihələrin əhəmiyyətini daha da artıracaq. Artıq işğaldan azad edilmiş ərazilərdə hərtərəfli quruculuq işlərinə başlanmışdır. Müxtəlif nazirliklərin yerli bölmələri təşkil edilmiş, Şuşada çörək sexi fəaliyyətə başlamışdır, bütün rayonlarda elektrik yarımstansiyalarının quraşdırılması işləri həyata keçirilir. Noyabrın 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva işğaldan azad edilmiş Füzuli və Cəbrayıl rayonlarında, o cümlədən Füzuli və Cəbrayıl şəhərlərində oldular. Həmin gün 101,5 km-lik Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun təməli qoyuldu. Bax, doğma torpağa münasibət belə olar; 30 illik torpaq həsrəti aradan qalxan kimi dövlət-xalq əl-ələ verib onu yenidən dirçəltməklə məşğuldu. Böyük "Kitabi Dədə Qorqud" eposunda deyildiyi kimi, torpağı əكب-бесчмердинсе onu qorumağa dəyməz, əgər torpağı qorumasında, o zaman əكب-бесчмерəyə dəyməz. Ulu babalarımızın ruhu bu gün azad edilən qədim və müqəddəs torpaqlarımızın üzərindədir. Bəli, torpaqlarımızı azad etmişik və dərhal da qurub-yaratmağa başlamışıq. Budur, Qarabağda yaşayış məskənlərini bir-birinə birləşdirən yeni rahat yollar kəçirir. Yol həyat deməkdir, yol mədəniyyətdir deməkdir. İşğaldan azad edilmiş bölgələrimizdə elektrik yarımstansiyaları quraşdırılır, hər yer yenidən nura, işığa bürünür. Tezliklə ərazilər minalardan tamamilə təmizləndikdən sonra insanlarımız, bu qədim diyarın əsl sakinləri yenidən öz doğma ocaqlarına qayıdacaq, firavan həyat yenidən təmin ediləcək, yurddaşlarımız əكب-бесчмерək, qurub yaradacaqlar. Bütün bunlar lap tezliklə olacaq...

İşğalçı erməni ordusu ərazilərimizi tərk etdikdən sonra vandall ermənilər özərlərindən sonra öz "izlərini "müvəffiqiyyətlə" qoymuşlar. İşğaldan azad edilmiş və boşaldılmış torpaqlarımızda ermənilər tərəfindən bütün infrastruktur dağıdılmış, bütün yaşayış binaları və tarixi-dini memarlıq abidələri məhv edilmişdir. Bu cür vəhşiliyi ikinci dünya müharibəsi zamanı heç alman faşistləri də törətməmişlər. Belə bir vəhşilik eramızın V əsridə barbarların qədim Romani bütöbütün dağıtmasına bənzəyir. Erməni psixologiyası, erməni vəhşiliyi, "erməni xəstəliyi" bu qəbildən olan digər vəhşiliklərlə oxşamır. Yer kürəsində heç bir analoqu yoxdur və həmişə "birincidir". İşğaldan azad edilmiş əksər torpaqlarımızda, kənd və şəhərlərimizdə elə bil 12 ballıq maqnitudalı vəhşət üzrə zəlzələnin ən son həddi baş vermişdir. Prezidentimiz bildiriyi kimi, Füzuli şəhərində birçə dənə də salamat qalmış bina tapılmamışdır ki, şanlı Azərbaycan bayrağı sancılmış. Erməni barbarlığı heç bir sərhad tanımır, onlar məsciddə donuz saxlamış, qəbiristanlıqları dağıtmış, qəbirliyi yerlə-yeksan etmişlər. Erməni vandallizminin daha bir nümunəsi Füzulinin Kürdlər kəndində tamamilə dağıdılmış qəbiristanlığıdır. İkinci Qarabağ müharibəsinin gedişi zamanı – ötan il oktyabrın 15-də Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin Tərtərdəki qəbiristanlığa hücumu nəticəsində 3 mülli şəxs həlak oldu, 3 nəfər isə yaralandı. Ali Baş Komandan, möhtərəm cənab Prezident İlham Əliyev Füzulidə olarkən bildirmişdir: "İkinci Qarabağ müharibəsi bizim şanlı Qələbəmizdir, işğal edilmiş torpaqlar işğalçılardan azad edilib. Ermənistan tərəfindən vurulmuş ziyan hazırda hesablanır və dəqiq hesablanacaq. Zərərcəkmış bütün insanlar dövlət dəstəyi hesabına öz dədə-baba torpaqlarına qayıdacaqlar. Bu işləri biz planlı şəkildə aparacağıq - ilk növbədə, ziyanın hesablanması, dəqiq uçotun aparılması, ondan sonra bərpa-yenidənqurma işləri.

Artıq hamımız məlumdur ki, işğal edilmiş və işğaldan azad olunmuş torpaqlarda erməni hərbiçiləri və əhali tərəfindən bütün infrastruktur dağıdılıbdır. Bizim şəhərlərimiz demək olar ki, yerlə-yeksan ediləndir və bu, düşmənin vəhşiliyini bir daha göstərir. İndi bütün dünya bunu görəcek. Bütün dünya görəcek ki, biz hansı

vəhşi düşmənlə üz-üzə qalmışdıq".

Noyabrın 16-da müzəffər Ali Baş Komandan, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev və birinci xanım, ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva oktyabrın 4-də erməni qoşunlarından azad edilmiş Cəbrayıl şəhərində olarkən erməni vandallizminin şəhəri yerlə-yeksan etdiyinə diqqət çəkərək demişdir: "Bura Cəbrayıl şəhərinin mərkəzidir. Bir dənə də salamat bina yoxdur. Bir dənə də salamat bina qoymayıblar. Yalnız orada özləri üçün hərbi hissə tikiblər. Bütün qalan infrastruktur, evlər, binalar, məktəblər, ictimai binalar - hamısı düşmənin tərəfindən sökülüb". Dövlətimizin başçısı ilk dəfə iştirak etdiyi 2003-cü ildə keçirilən prezident seçkiləri zamanı və sonrakı dövrlərdə də xalqa verdiyi bütün vədləri tamamilə yerinə yetirmiş, əməli ilə, fəaliyyəti ilə daim xalqın yanında olduğunu sübuta yetirmişdir. O, bu gün də ürəkdən sevdiyi xalqının yanındadır, erməni vandalları tərəfindən dağılmış bütün torpaqlarımızda quruculuq, abadlıq işlərinə başlanılacağını vurğulayır. Bu işlər artıq intensiv sürətlə gedir: yol çəkilir, binalar bərpa edilir, elektrik enerjisi yarımstansiyaları tikilir və s. Lakin prezidentimiz bununla kifayətlənmir, erməni calladlarının vurduqları hər bir ziyanı görə - istər ekologiyaya, istər tarixi və dini abidələrə vurduqları ziyanı, təbii sərvətlərimizi mənimlədiklərinə görə cavab verməli olacaqlarını və bunu mütləq edəcəklərini bildirir. Ermənilər güman edirdilər ki, bu cür dağıntılardan sonra Azərbaycan əhalisi daha burada yaşaya bilməz. Amma möhtərəm prezidentimizin rəhbərliyi ilə biz bütün sahələrdə uğur qazanacağıq, gəcə-

Xalqımızın və dövlətimizin yeni şanlı tarixi

ması haqqında" Konvensiyası və digər beynəlxalq sənədlərə, beynəlxalq hüquqa görə məsuliyyət daşıyan dövlət özünlən hüquqazidd əməli ilə digər dövlətə vurmuş olduğu ziyanı tam həcmdə ödəməlidir. Məlum olduğu kimi, Ermənistanın silahlı təcavüzü və işğalı nəticəsində Azərbaycana külli miqdarda maddi və mənəvi zərər dəymişdir. BMT Baş Assambleyasının 12 dekabr 2001-ci ildə qəbul etdiyi 56/83 sayılı "Beynəlxalq hüquqazidd əməllərə görə dövlətlərin məsuliyyəti" adlı qətnaməsində göstərilir ki, "məsuliyyət daşıyan dövlət beynəlxalq hüquqazidd əməllər nəticəsində vurduğu zərəri ödəməlidir"; "beynəlxalq hüquqazidd əmələ görə vurulmuş zərəri görə tam ödəmə formaları restitusiya, kompensasiya və satisfaksiya formalarında ola bilər".

Ermənistanın hüquqazidd əməlləri nəticəsində Azərbaycana vurulmuş zərərin restitusiya formasında ödənilməsi məsələsi bütün işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərinin qaytarılmasını, esirlikdə saxlanılan azərbaycanlıların azad edilməsini, onların insan hüquqlarının istifadə edə bilməsini, məcburi köçkünlərin əvvəlki yaşayış yerlərinə qayıda bilməsini, onların əmlakının qaytarılmasını və s. ehtiva edir. BMT Baş Assambleyasının "Beynəlxalq hüquqazidd əməllərə görə dövlətlərin məsuliyyəti" adlı qətnaməsinə əlavənin 36-cı maddəsinə əsasən, beynəlxalq hüquqazidd əmələ görə məsuliyyət daşıyan dövlət özünlən qanunazidd əməli nəticəsində vurduğu zərərin restitusiya ilə ödənilməsi hissəsini kompensasiya yolu ilə ödəməyə borcludur. Deməli, Ermənistan işğal zamanı Azərbaycana vurduğu ziyanların əvəzini maliyyə formasında ödəməlidir.

Beynəlxalq hüquqa nəzərdə tutulan addımlardan biri olan satisfaksiya isə Ermənistanın ictimai qaydada Azərbaycanın üzr istəməsini, eyni, yaxud oxşar davranışların bir daha təkrarlanmayacağı ilə bağlı öhdəlik götürməsinə əhatə edir.

Birgə bəyanat əsasında, Azərbaycanın Kəlbəcər, Ağdam və Laçın rayonları birçə güllə belə, atılmadan azad edilib. Bu, Azərbaycanın hərbi qələbədəndən sonra onun davamı olan diplomatik-siyasi qələbəsi idi. Güclü dövlətin, güclü ordunun şərtləri Ermənistanı diqte edilib və ölkəmiz qələbənini təminləmiş, bütövlüyünü təmin etdi.

Ötan il birgə bəyanatın imzalanmasından 10 gün sonra – noyabrın 20-də Azərbaycanın böyük regionlarından biri olan Ağdam rayonu işğaldan azad edilib. Ağdam rayonu həm bir itki olmadan, döyüşsüz işğaldan azad olunması noyabrın 10-da imzalanmış üçtərəfli Bəyanatın nəticəsidir. Artıq Ağdam üzri yeni dövr başlayır, rayonu inkişafında yeni mərhələyə qədəm qoyulur. Ölkə rəhbərinin qeyd etdiyi kimi, bizim böyük planlarımız var. İşğal edilmiş torpaqlarda hər şey dağıdılıb. Tezliklə, Baş plan hazırlanacaq, mütəxəssislər cəlb olunacaq, infrastruktur yarılmalı planlı şəkildə icra ediləcək, inzibati binalar, sosial obyektler, yollar və digər lazim olan işlər göröləcək. Vətəndaşlara oraya qayıtmaq üçün dövlət tərəfindən kömək göstəriləcək. Ağdam rayonunun bərpası ölkəmizin gələcək planlarında xüsusi yer tutacaq. Çünki həm ərazi, həm də əhali baxımından böyük rayondur.

Ağdam rayonunun dayanıqlı sosial-iq-

tisadi inkişafının təmin edilməsi məqsədilə artıq əhəmiyyətli addımların atılmasına başlanılıb, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən müvafiq sərəncam imzalanmışdır. Sərəncama əsasən, ümumi uzunluğu 45 kilometr olan Bərdə-Ağdam demir yolu xəttinin layihələndirilməsi və tikintisi üçün Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Prezidentin ehtiyat fondundan "Azərbaycan Demir Yolları" QSC-yə ilkin olaraq 5 milyon manat ayrılıb. Bu günlərdə Rusiyanın Mülki Müdafiə, Fövqəladə Hallar və Təbii Fəlakətlərin Nəticələrinin Aradan Qaldırılması üzrə Nazirliyinin əməkdaşları Ağdam rayonu ərazisində ayrılan 100 hektar ərazinin minadən və parlamentin hərbi sursatların təminatını əməliyyatlarına başlayacaq. Ekspertlərin fikrincə, münaqişə zonasında yüz minədən minə basdırılıb, onların ən çoxu Tərtər, Ağdam və Füzuli rayonlarının ərazisindədir. Ağdamdan söz düşmüşkən, onu da vurğulamaq lazımdır ki, Qarabağ ərazisində atəşkəsə nəzərdə üzrə monitorinq mərkəzi məhz Ağdamda yerləşəcək. Hazırda müvafiq binanın tikintisi davam etdirilir və bina hazır olduqdan sonra Türkiyə hərbiçilərindən ibarət heyət fəaliyyətə başlayacaq. Coğrafi və hərbi-strateji baxımdan Ağdam əlverişli region olduğu üçün Türkiyə-Rusiya birgə monitorinq mərkəzinin də məhz Ağdamda yerləşdirilməsi qərarə alınmışdır. Prezident İlham Əliyev ATƏT-in Minsk qrupunun Fransadan və ABŞ-dan olan həmsədr və ATƏT-in fəaliyyətə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi ilə görüşü zamanı bildirmişdir ki, bu, regional əməkdaşlığın çox yaxşı təzahürüdür. Həmçinin, Türkiyə ilə Rusiya arasında çox məqbul əməkdaşlığın rənzimidir. Bu, artıq reallıqdır.

Üçtərəfli bəyanat əsasında, noyabrın 15-dək Kəlbəcər rayonu da boşaldılmış idi. Lakin Ermənistan tərəfinin Rusiya vasitəsi ilə Azərbaycanca mürcəti oldu. İşğalçı ölkə bu müddətin noyabrın 25-dək uzadılmasını xahiş etdi; soyuq hava şəraiti boşaldılmayı ağırlaşdır, o istiqamətdən yalnız bir yol - Vardenis yolu var və yolun ötürüclüklü qabiliyyəti azdır. Azərbaycan Kəlbəcərdə yerləşdirilmiş müllü əhalinin noyabrın 25-dək çıxarılmasına razılıq verdi. Bu, Azərbaycan dövlətinin öz humanist xarakterini bir daha nümayiş etdirməsinin bariz nümunəsidir. Amma unutmaq yox ki, 1993-cü ildə Kəlbəcər işğalı zamanı erməni hərbi birləşmələri əhaliyə rayonu tərk etmək üçün cəmi 10 saat vaxt vermişdirlər. Buna baxmayaraq, Azərbaycan humanistlik göstərərək daha 10 gün gözləməyə razılaşdı. Azərbaycan tərəfi Kəlbəcər rayonunun coğrafi baxımdan böyük bir ərazini əhatə etməsini, rəlyefin mürəkkəbliyini, hava şəraitinin ağırlaşmasını və rayondan çıxış üçün cəmi bir yolun olduğunu nəzərə aldı. Həmçinin nəzərə alındı ki, Ermənistanın işğal etdiyi Ağdam rayonu ərazisindəki qoşunları da Qarabağdan çıxmaq üçün Kəlbəcər yolundan istifadə etməyə məcburdur.

Ötan il noyabrın 25-də qəhrəman Azərbaycan Ordusunun bölmələri Kəlbəcərdə daxil oldular. Ölkəmizin ərazicə ən böyük rayonu – 3054 kv kilometrlik, 1 şəhər, 1 qəsəbə və 145 kəndi əhatə edən bu qədim və füsunkar ərazi düşmənin tərkətdindən tam azad edildi. Yeri gəlmişkən, maraqlı bir faktı da xatırlayaq ki, bəlləklilik, BMT Təhlükəsizlik Şurasının 822 sayılı Qətnaməsi də yerinə yetirilmiş oldu. Bundan bir neçə gün sonra – dekabrın 1-də növbəti rayonumuz – Laçın da Azərbaycanca təhvil verildi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin və Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyanın imzalandıqları 10 noyabr

tarixli üçtərəfli bəyanat əsasında, işğalçı qüvvələr rayonu artıq tərk etmişlər. 28 illik işğala son qoyulan Laçın Azərbaycanın ərazicə ən böyük, təbiihinə görə ən gözəl və zəngin rayonlarından biridir. Bununla bağlı xalqa müraciət edən Ali Baş Komandan, dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bildirmişdir: "Laçın rayonunun işğaldan azad olunması tarixi hadisədir. Özü də bir güllə atmadan birçə Laçın rayonunu qaytarıldı. Düşməni buna məcbur etdik. Döyüş meydanında əldə edilmiş parlaq qələbə bu gözəl nəticəyə gətirib çıxardı ki, üç rayonumuz – Ağdam, Kəlbəcər və Laçın birçə qaytarıldı. Biz bu rayonları bir güllə atmadan, bir şəhid vermədən qaytarmışıq". Müraciətdə deyilir ki, azad edilmiş bütün bölgələrimizin iqtisadi potensialı, kənd təsərrüfatı, turizm potensialı çox böyükdür. Ölkəmiz bu potensialdan məharətlə istifadə edərək Qarabağ bölgəsini neinki Azərbaycanın, həmçinin dünyanın ən gözəl, inkişaf etmiş bölgələrindən birinə çevirəcək.

Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev həm 44 günlük müharibə zamanı, həm də hərbi əməliyyat başa çatandan sonra keçirdiyi bütün görüşlərdə, verdiyi bütün müsahibələrdə İkinci Qarabağ Müharibəsi haqqında, erməni silahlı qüvvələrinin digər Azərbaycan şəhərlərini vəhşicəsinə bombardman etməsi barədə, igid Azərbaycan əsgərinin öz doğma və müqəddəs torpaqları uğrunda hünərlə döyüşməsi barədə dövlətlərin nümayəndə heyətlərinə və KİV-lərə dolğun məlumatlar verməmişdir. Məsələn, dövlətimizin başçısı ötan ilin axırlarında Rusiyadan gələn nümayəndə heyətlərini qəbul edərkən qeyd etmişdir ki, hərbi əməliyyatlar dövründə Ermənistan tərəfi müharibə aparılmasını bütün normaları, habelə humanitar normaları kobud şəkildə pozub. Bizim şəhərlərimiz və kəndlərimiz hər gün bombardmana məruz qalırdı. Nəticədə, aralarında uşaqların və qadınların da olduğu 94 dinc Azərbaycan sakini həlak oldu, 400-dən çox adam yaralanıb, 3 mindən çox ev yarırsız vəziyyətə düşüb, yaxud tamamilə məhv edildi. Hərbi əməliyyatlar zonasının yaxınlığında yerləşən şəhərlər praktiki olaraq hər gün atəşlərə, minahtar və artilleriya atəşlərinə məruz qalırdı, dinc əhalinin məhv edilməsi üçün Gəncə, Mingəçevir, Bərdə və digər şəhərlərə ballistik raketlərlə məqsədyönlü şəkildə hücum edilirdi. Biz bütün bu hərbi cinayətləri – ballistik raketlərdən, kasetli və fosforlu döyüş sursatlarından istifadə edilməsini sənədləşdirmişik və Azərbaycan tərəfinin görəcəyi sonrakı hüquqi tədbirlərlə əlaqədar müvafiq tapşırıqlar vermişik.

Bu günlərdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev "Qarabağ Dirçəliş Fondu" publik hüquqi şəxsin yaradılması haqqında fərman imzalayıb. Yuxarıda qeyd etdik ki, işğaldan azad edilmiş torpaqların əvvəlki həyatına qayıtması üçün artıq hərtərəfli işlərin görülməsinə başlanılıb. Bu məqsədlə dövlət büdcəsindən 2,2 milyard manat ayrılıb. Azad edilmiş ərazilərimiz strateji iqtisadi əhəmiyyət daşıyır. Sürətli quruculuq işləri nəticəsində tezliklə bu ərazilərdə həm kənd təsərrüfatı, həm turizm, həm iqtisadiyyatın digər sahələri inkişaf etdiriləcək. İndiyə qədər işğal səbəbindən regiondan aralı keçən beynəlxalq səviyyəli neqliyyat-kommunikasiya layihələri Qarabağ bölgəsində gerçəkləşdiriləcək. "Qarabağ Dirçəliş Fondu"nın yaradılması ilə bağlı imzalanmış fərmandan göstərilir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının tərkib hissəsinə çevirmə məqsədilə işğaldan azad edilmiş bölgələrdə məskunlaşma, layihli yaşayış və iqtisadi fəallik təmin ediləcək, bu ərazilərdə həyata keçiriləcək

quruculuq-bərpa işləri ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafının əsaslarını daha da möhkəmləndirməklə yanaşı, Azərbaycanın yeni inkişaf prosesində mühüm mərhələ olacaq. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə quruculuq işlərinin aparılması istiqamətində hər bir şəxsin göstərəcəyi dəstək tarixi qələbəmizə, qüdrətli və güclü Azərbaycan naminə milli birlik ideyasına, suveren və təhlükəsiz yaşamaq məqsədində mühüm töhfə olacaq. Bu sahədə bütün potensialın fədakarlıqla səfərbər edilməsi ölkəmizin inkişafında birgə uğur salnaməsi yaradaraq, qələbəmizi daha da parlaq edəcək". "Qarabağ Dirçəliş Fondu" Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinin bərpası və yenidən qurulması, habelə dayanıqlı iqtisadiyyata və yüksək rifaha malik regiona çevrilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərə maliyyə dəstəyi göstərilməsini və sərmayələrin cəlb edilməsini, bu sahədə dövlət-özəl tərəfdaşlığının inkişafını təmin edən, eləcə də ölkə daxilində və ölkə xaricində zəruri təşviqat işlərinə həyata keçirən publik hüquqi şəxsdir.

Nə xoşbəxtlik ki, müzəffər Ali Baş Komandan, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli ordumuzun erməni faşizmi üzərində möhtəşəm qələbələri nəticəsində artıq bütün torpaqlarımızda – Suqovuşanda, Cəbrayıl şəhərində, Ağdam şəhərində, Zəngilanda, Ağbend şəhərində, Qubadlı şəhərində, Şuşada, Kəlbəcərdə, Laçında və Ağdamda Azərbaycanımızın üçrəngli bayrağı dağalanır. Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Mübariz İbrahimovun 2010-cu il iyunun 18-də təkbaşına döyüşərək xeyli sayda erməni hərbi qüvvəsini məhv etdiyi posta da həmçinin Azərbaycanın dövlət Bayrağı sancılmışdır. İşğaldan azad edilən, doğma insanlara qovuşan, rahat nəfəs alan torpaqlarımıza təkca üçrəngli Azərbaycan bayrağı sancılmış, həm də bu torpaqlara həyat qayıdır, əsl insanın – torpağın əsl sahibinin nəfəsi qayıdır, bu torpaqlar sözlün bərbəşə mənasında nura bürünür, bu torpaqlar ağı günə çıxır, bu torpaqlar yenidən cənnətə çevrilir...

Möhtərəm Prezidentimiz Şuşanı Azərbaycanın mədəni paytaxtı elan etmişdir: "Şuşa şəhəri buna layiqdir. Hesab edirəm ki, neinki Azərbaycanın, bölgənin mədəni paytaxtı sayıla bilər. Şuşanın mədəni həyatı zəngin olmalıdır. Şuşanın bərpası ilə əlaqədar işlərə artıq start verildi. Mənim göstərişimlə böyük heyət oraya ezam edildi. Deməli, yaşayış fondunun, tarixi abidələrin təftisi aparılmalı, vurulmuş ziyan dəqiq hesablanmalıdır və biz Şuşa şəhərinin restavratsiyasına başlamalıyıq. Ancaq yenə də vaxt itirmədən, ancaq, eyni zamanda, tələsmədən Şuşanın ilkin siması, tarixi siması bərpa edilməlidir". Müxtəlif elm sahələri gözəl bilən və daim diqqətdə saxlayan cənab İlham Əliyev ədəbiyyat və incəsənətə də lazımı hamilik göstərir. Dövlətimizin başçısı artıq 2021-ci ildən Şuşa şəhərində Vaqif poeziya günlərini və həmçinin "Xarı bülbül" festivalının bərpa olunmasını məqsəduşünlükləni bildirmişdir. Müzəffər Ali Baş Komandanımızın göstərişi ilə Füzulidə beynəlxalq hava limanı tikiləcək və artıq bu il uçuş-ənme zolağı istifadəyə verilecəkdir. Bir baxın, hörmətli dövlət başçımızın göstərişi və bərbəşə rəhbərliyi ilə işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda – şəhər və kəndlərimizdə qısa müddət ərzində nə qədər möhtəşəm işlər görülməsinə başlanılıb və hələ nə qədər də işlər göröləcəkdir. Təki qurub-yaratmaq əzmi, həvəsi olsun. Bəzi digər hamılıqla cənab İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşməklə, onun Qarabağ da daxil, bütün Azərbaycanımızı cənnətə çevirmək kimi möhtəşəm fəaliyyətinə dəstək və kiçik əməyimizlə töhfə verməliyik.

Qeydlərimizi xalqımızın sevimli oğlu, Azərbaycan Prezidenti, müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin elə öz sözləri ilə başa çatdırırıq: "...Mən hesab edirəm ki, ölkəmizin gələcəyi çox parlaq olacaq. Biz son illər ərzində çox böyük uğurlara imza atmışıq. Ölkəmizin həm siyasi, həm iqtisadi sahələrdə uğurları bu gün beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də qəbul edilir. Beynəlxalq arenada böyük uğurlar əldə edilib. Azərbaycan bu gün çox güclü bir ölkəyə çevrilib. Ölkə daxilindəki bütün məsələlər öz həllini tapır. Əlbəttə ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ölkəmizə yeni nəfəs verəcək. İnsanlar, ilk növbədə, öz dədə-baba torpaqlarına qayıdacaqlar. Əz yaxınlarımız qəbirliyi ziyarət edə biləcəklər. Azərbaycan dövləti mütləq bu işlərdə onlara maksimum kömək göstərəcək. Biz işğaldan azad edilmiş torpaqları yenidən quracağıq, evlər, inzibati binalar, məktəblər tikiləcək. Bəlləklilik, ölkəmiz üçün yeni bir dövr başlanacaq. Bu yeni dövr böyük imkanlara açacaq, təkca iqtisadi sahədə yox, eyni zamanda, siyasi münasibətlər sahəsində hesab edirəm ki, müsbət meyillər daha da güclənəcək. Azərbaycan beynəlxalq arenada öz rolunu daha da artıracaq. Azərbaycanca olan hörmət daha da artacaq ki, biz güclü dövlət kimi öz ərazi bütövlüyümüzü, ədalət və beynəlxalq hüquqa bərpa edirik. Bəlləklilik, ölkəmizin gələcək inkişafı əminəm ki, çox uğurlu olacaq. Biz bu uğurları qələfə qarşımızda duran bütün vəzifələrə uğurla çatmışıq. Bəyan etdiyim bütün hədəflərə çatmışıq. Ərazi bütövlüyümüzün bərpası, torpaqlarımızın qaytarılması mənim Prezident kimi başlıca vəzifəm idi. Mən şadam ki, bu vəzifəni öhdəsindən dəstəylə gəlirəm və Azərbaycan xalqının dəstəyi, zəhməti və cəsərti hesabına biz torpaqlarımızı qaytarırıq. Azərbaycan xalqının fədakarlığı bir daha onu göstərir ki, biz böyük xalqıq, biz birlik nümayiş etdirmişik və bu birlik bizi daha da gücləndirəcək, ölkəmizi daha da qüdrətli ölkəyə çevirəcəkdir".

İradə HÜSEYNOVA,
Bakı Dövlət Universitetinin "Qafqaz xalqları tarixi" kafedrasının müdiri, tarix elmləri doktoru, professor